

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többé-
hirdetéseket alkuszint jutányos áron vetelnek fel. Helyg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Ismét a trónbeszéd.

A trónbeszéddel nem eleget foglalkozott még a közvélemény.

Érdemes ez arra, hogy újra visszatérjünk rá.

Jól tudjuk azt, hogy a trónbeszéd nem a király egyéni felfogásait fejezi ki; ha így lenne, nem bírálhatnánk, nem kifogásolhatnánk.

De minden alkotmányos államban a trónbeszéd, melylyel az uralkodó az ország gyűlését megnyitja, az időszent kormány programjának előadása. A kormány fogalmazza a beszédet és az alkotmányos király felolvassa a fogalmazványt. — Ezt igen jól tudja mindenki, azért mégis bizonyos körök műőrommel hivatkoznak rá, hogy ime a király elítélte a mi pártunknak és a velünk legnagyobb ellenében levő magyarfalu pártnak programját.

Azt is igen jól tudja mindenki, — azért mégis bizonyos körök, a műőrvendezők is, hogy a kormány ítélte el a mi programunkat és nem a király, mert az uralkodó alkotmány szerűleg a többség és kormány programját enunziálja ma a szabadelvű többségét, holnap, ha a függetlenségi és 48-as párt lenne többségben, e pártét.

Ezt kell legalább feltételeznünk, — másképp állami életünk nem lenne alkotmányos; azt pedig, hogy uralkodónk nem tartaná meg az alkotmányt, ha mi többségre jutnánk, az uralkodó iránti hódoló tisztelet feltételezni nem engedi.

Tehát a kormány és nem a király ítéli el a mi politikánkat s ez nem nagy ujság, és ha ily régi dolgon örvendezni tudnak bizonyos körök, valóban nagy örvendező képességet mutatnak.

Igaz, hogy vannak oly körök is, — kik rá sem hederítve arra, hogy száz kerületből hetvenháromban küzdöttünk a kormánypárt ellen és fel sem véve azt, hogy a kormánypárt több oszlopos tagunkat kibuktatta és mi is kibuktatunk több tizpróbas mameluk tekintélyt azzal mulattatják magukat, hogy miniket titkos kormánypártnak neveznek.

Nincs már eszmezavar, nincs már érzékeltompulás, nincs már a rágalmazás oly foka, mely engem csodálkozásba ejthetne, azok után, a mit hazajöttöm óta tapasztaltam; tehát a titkos kormánypártiság meséjén sem csodálkozom, sőt még azon sem, hogy vannak olyanok, kik ezt komolyan el is hiszik és nemcsak mondják.

E csodálatos észjárással bíró emberek elbámulhatnak most azon, hogy egyszerre csak a királyi székéből, királyi szóval leczkéztek minket a mi titkos szövetségesünk és elmondhatja azt, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés megkötendő, holott épen mi indítottuk meg az egész országban a mozgalmat az önálló vámterület mellett és tekintve a kérdés aktualitát, épen mi irtuk e kérdést zászlónkra első helyre, mint hazánk függetlenségének legkönnyebben és legközelebb kivívható kellékét.

Titkos szövetségesünk a királyi szóval ránk parancsoltatja azt is, hogy a közösgyi költségek viselésének aránya meghatározandó; mi pedig oly rossz szövetségesek vagyunk, hogy ezt épen séggel nem tartjuk meghatározandónak, sőt mint Madarász József érdemes taglarsunk szokta dörögni: törleendőnek tekintjük.

Titkos szövetségesünk ránk parancsoltat a bankügyre nézve is, hogy ez új szerződéssel rendezendő, mi pedig erre is Madarász barátunk rövid gerundiumával válaszolunk, hogy nem rendezendő, hanem törleendő.

Továbbá titkos szövetségesünk anynyira nem tartja a magyar országgyűlés jogkörébe tartozónak a külügyeket, hogy ezekről a megnyitó trónbeszédben még csak említést sem tesz, mi pedig harmincz év óta követeljük az önálló külügyet, követelésünkben egy hajszálnyit sem engedünk soha.

De elég már a tréfából, van az olaszoknak egy közmondása: «Ogni buon gioco, dura poco»: minden jó játék kevés ideig tart.

Az a tréfa már hosszan tartott, — mely végtelenül rut és jellemző módon vonult végig bizonyos körökön a választások alatt csak azért, mert pártunk nem akart olyan házasságot kötni mint a milyet a francziák „mariage incestueux d'une carpe et d'un lapin» névvel szoktak nevezni, vagyis a nyul és a hal természetellenes házasságnak hívják, — a hosszantartó rossz tréfát most megfogják szüntetni a parlamenti viták, melyeket pártunk erőlyesen fog folytatni a kormány ellen.

Sokaknak ismét nem fog azonban tetszeni az, hogy érvelni fogunk és nem fogjuk ezental sem téveszteni össze a gorombáskodást az érveléssel; de nekünk erős elhatározásunk csekély erőnkkel hozzájárulni ahhoz, hogy politikai életünkben meglehessen ismét honosítani az udvariasságot és a személyek tiszteletét és ki lehessen küszöbölni azt

a gyanus tási és rágalmazási kór-ágot, mely egészen betegé tette társadalmunkat.

Mindjárt a felirati vitánál kérdőre fogjuk vonni a kormányt azon alkotmányellenes tetteért, hogy a mult országgyűlést törvényes időtartalma előtt felosztatta, bár a jövő évre szóló költségvetés tárgyalása meg sem kezdődött; és most az indennitét sem nyerheti el (melylyel az alkotmányi fogalmak megsértésével sokáig fog kormányozni a jövő évben), a nélkül, hogy a felirati vitát félbe ne szakítaná és ne kényszerítene a házat azon alkotmányosság és illemellenes tette, hogy ne válaszoljon mindjárt a királyi trónbeszédre.

A magánéletben is tiszteletihány a válasz késleltetése, hát még akkor, ha az uralkodónak adandó válaszról van szó!

Kérdőre vonjuk majd a kormányt azért is, hogy a királyi szózatba törvényellenes mondatokat irtak bele, pedig a királynak a törvények legfőbb őrének kell lenni.

Azt rendeltették a király által, hogy a fennálló vám- és kereskedelmi szerződésre nézve mielőbb új egyezmény létesítendő, ennek pedig az 1867. XII-ik t.-cz. 58. §-a világosan ellentmond, midőn azt mondja, hogy a kereskedelmi ügyek közössége nem foly a pragmatica sanctióból, mert annak értelmében a magyar korona országai, mint a fejedelem többi országaitól jogilag különálló országok, saját felelős kormányuk és törvényhozásuk által intézkedhetnek s vámvona'ak által szabályozhatnák kereskedelmi ügyeiket.

Igy tehát nem mindenesetre létesítendő az új egyezmény.

Továbbá az 59-ik §. időnkinti vám- és kereskedelmi szerződésekről tesz csak említést.

A 61-ik §. megállapítja, hogy a szövetség oly alku által köttetnék, mint két egymástól jogilag független ország közt szokott; ily országok közt pedig a szövetség nem mindenesetre létesítendő.

Végre a 67-ik §. kimondja, hogy ha egyezmény nem jöhet létre, az ország önálló törvényes intézkedési jogát magának fenntartja és így fenntartja azt a jogát is, hogy nem fogja létesíteni az új egyezményt, melyet a kormány a király által mindenesetre létesítendőnek mondat ki.

Kérdjük, hogy lehet a király által ellentmondani a törvénynek; hogy lehet a királyt annak kitenni, hogy az ország

másképp cselekedjék és nem úgy, mint a király rendeli?

Vagy talán létesítendő az egyezmény, bármit fognak követelni Luegerék?

De kérjük azt is, vajon a közösi költségek viselésének arányára nézve is okvetlen létesítendő az egyezmény, még akkor is, ha az osztrákok nem állnak el a 42 százalék követelésétől?

Valóban úgy látszik, hogy nehezebb dolog egy királyi trónbeszédet helyesen megírni, mint erő és pénz hatalmával szétverni oly ellenzékeket, melyeknek elvei tisztán körvonalozva nincsenek.

Meg kell még jegyeznünk, hogy csodálatos feledékenységre mutat a királyi szózatban az, hogy a kuriai bírásokodásról szóló javaslatról egy szó említés sem tétetik, bár e hiányos törvényjavaslaton sokat vitakoztunk, mielőtt nyakára lépett volna a főrendiházban gróf Zichy Nándor, kit Kecskeméten »az isten szerelméért« sem választották meg.

Vannak, kik azt hiszik, hogy nem is feledékenységből maradt ki e javaslat felemlítése, hanem azért, mert hivatalos lett volna e törvény a képviselőválasztások körüli visszaéléseket némileg korlátozni.

Egyáltalában többről szoltott a trónbeszéd, mint a mennyit elhallgatott és mégis az elhallgatott rész tett ország-szerete nagyobb benyomást, mint az igéretetek tömege, mert mindenki tudja, hogy a papiros türelmes.

E nagyszámu ígéretekre vonatkozólag pártunk majd elmondja nézetét annak idején.

Kossuth Ferencz.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

BOLDOG NAPOK.

— A »DEBRECZEN« eredeti tárczája. —

Bocsáss meg, hogyha szenvedélyem
Ugy néha-néha elragad,
De oka nem az én személyem,
Oka vagy annak te — magad.

Két esőkos ajkad csábit engem
A mennyet lopni meg veled.
Az a sugár sötét szemedben
S vágytól hullámozó kebeled.

Szép, illatos a rózsá kelyhe,
Hogy mosolyog! milyen hamis!
Létepem s lelkem rálehelve
Megörzöm n porában is.

És boldogabb életre költve
Egy jobb hazába jön velem,
Hol fényesebb nap süt a földre:
A szerelem, a szerelem!

Tudom: vétek rabolni, — mégis
Teszem azt öntudatlanul,
Haragszik érte rám az ég is
És haragjában ég, pirúl;

De forr a vérem olthatatlan,
Mint égő lavina, olyan,
Nem tarthatom tüzet magamban
S gyakran kiönt e lángfolyam.

S mint vergődő galamb, karomban
Remegve kérsz: »Hagyj engemet!
Szívem hevül és újra dobban

A főrendek külön felirata. A főrendiházi ellenzék az eddigi szokástól eltérőleg külön feliratot fog javaslatba hozni, melyben a római katolikus püspöki kar is körvonalozni fogja a maga álláspontját.

A főrendek értekezlete. A főrendiház tagjai által e hó 29-én d. e. 11 órára tervezett és kihirdetett értekezlet, közbejött akadályok miatt hétfőn, e hó 30-án délelőtt 11 órakor a főrendiház emeleti helyiségében tartatott meg.

A főrendek igazolása. A főrendiház igazolóbizottsága szombaton délelőtt 11 órakor rövid értekezletet tartott, melyen jelen voltak: Szapáry Géza gróf főudvarmester, Széchenyi Bertalan gróf, Csáky Pallavicini örökös Ráth Károly, Daruváry Alajos és Vay Béla báró stb. Az értekezleten megalakult az igazolóbizottság s elnökének megválasztotta Szapáry Géza grófot, jegyzőjének pedig Széchenyi Bertalan grófot. A bizottság revideálta a főrendek névjegyzékét, törölte abból az elhalt, kimaradt tagokat s bejegyezte az újakat. Az ekként kiigazított névjegyzék kinyomatják.

Zichy Nándor jelöltsége. Zsilinszky Mihály államtitkár lemondása következtében a zélyomi kerületben új választás lesz. A néppárt, Zichy Nándor grófot, a néppárt vezérét, jelölte.

KÜLFÖLD.

A román trónbeszéd. A romániai parlament ülészakát Károly király trónbeszéddel személyesen nyitotta meg pénteken. — A trónbeszéd konstatálta, hogy Románia valamennyi általamal kitűnő viszonyban van és hogy Romániának a kedvező jelöltsége

ez évben különösen kitűnt. Élénk melege-
dészel emlékszik meg a Vaszkapucs-
torna megnyitására, melynek
szabályozását a berlini szerződés az osztrák
magyar monarchiára bízta, mely hivatva van, hogy
jelenlékeny előnyököt biztosítson Románia szá-
mára. A trónbeszéd megemlékezik a mi kirá-
lyunk és a szerb király
látogatására, melyet a két
királyság közti régi barátságos és zavartalan
viszony megújult és megszilárdult. — Végül
megemlékezik arról, hogy a normális viszony
Görögországgal helyreállott. A hadsere-
gről a trónbeszéd legmelegebben szól.
A pénzügyekről a trónbeszéd a
következőket mondja: Az a kevésbé kedvező
helyzet, melyet a két utóbbi év költségvetései
teremtettek, megszűnt, nemcsak, hogy az
egyensúly helyreállott, hanem még föl-
lőslég is remélhető. — A parlament
a trónbeszédet nagy lelkesedéssel fogadta.

Ferdinánd kudarcza. Ferdinánd bolgar
fejedelemről néhány nap előtt azt jelentették
a táviratok, hogy a fejedelem családi ügyek-
ben elutazott Bulgáriából. A fejedelem azóta
Bécsben járt és most derült ki, melyek
azok a családi ügyek és hogy mennyire
nem sikerült azok elintézése. A Figaro bécsi
levelezője írta meg ezt lapjának elutal-
ván, hogy Ferdinánd Ausztria-Magyarország
barátságát kereste a császárvárosban. Családi
összeköttetései révén már előbb is közeledést
keresett királyunkhoz, most pedig személyesen
is fel akarta őt keresni, de a király
keréken elzárkózott az
elől, hogy Ferdinánd fe-
jedelmet fogadjon. Ferdi-
nánd fejedelemnek meg kellett elégednie
azzal, hogy Goluchovszki gróffal,
aki csak annyit mondott neki, hogy a király
örömmel látja a Balkán államoknak a hármás
szövetséghez való huzódását.

A szerelem vértanuja.

(Modern novella.)

— A »Debrecezen« eredeti tárczája. —

Írta: Igmándy Miklós.

(Írhatta volna, de talán meg is írta valamelyik újabb
novellistánk.)

Öten voltunk együtt, macska gavallérok.
Ott sütkéreztünk az őszi verőfényen, a berena
tetején csevegve s műértőleg bíralgatva a szem-
közi házak tetején elsétálgató macska hölgyi-
kéket, midőn észrevétek, hogy egyikünk fel-
tűnő bizalmasan köszönt egy épp elhaladó
természetes szép cicizának.

— Ki volt az? — kérdeztük tőle, —
ejh te kópé, bizonyosan valami újabb hódít-
mányod.

— Meglehet — mondta, ő, s váliant
vont.

Azután hozzátévé:

— No bizony, van is vele mit dicsekedni!
Az ilyen kész szákmány, mi az ember ölebe
hull, nem valami nagyon ingerlő. Az ilyesmi
szereti is az ember, meg nem is. — Hanem
ismerem, egy valakit, a kiért meg tudnék halni!
Az egyetlen, a ki rám sem hallgat, ha sze-
relemből szól nekem. Egyik költő kollegámnak
a felesége. Jó fiu, kedves gyerek, bizonyára
ismeretek őt, de hát nem férnek való; könny-
nyelű, léha, a kit azonban úgy szeret a
felesége, hogy utóljára tán bele is hal a nagy
szerelembe.

A télen ismerkedtem meg Juczikával,
akkor, a mikor azt a nagyszerű bált rendez-
tük a rektorok padlásán. Ohjé! Az volt csak
a mulatság! Az volt csak a mulatság! Olyan
zengedezést vittünk véghez, hogy még a
tizedik szomszédból is jöttek az emberek
sodrófával nézni a multságunkat. De hiába

Mert a napot is elvesztettem,
Ha nem érzém egy csókodat,
S midőn abból kettőt vehettem,
Az a nap a legboldogabb.

Róvi Nándor.

FALU VÉGI

Falu végi kis csárdába
Szól a zene igazába,
Szól a zene szól az ének,
Vigadoznak a legények!

Szegény juhász bánatába
Ott iddógal egy magába.
Szeme olykor meg-megvillan,
Hol nevet, hol könnye csillan.

»Korcsmárosné« szépen kérem,
Adjon egy üveg bort nekem,
Hadd felejtsem keservemet,
Hogy megsalták hü szívemet!

Te meg cigány huzz egy szépet!
Mit ér nekem már az élet,
Ha elhagyott a galambom?!
Hadd sirjam el bubánatom!

Huzzad! huzzad! hisz az ára
Kezedben lesz nemsokára.
Rongyos hurod úgy rezegjen,
Hogy a szívem megrepedjen!

Vagy ne huzd!... hisz oly szomorú,
Lesz még derű, nemcsak boru:
Ha elhagyott, ég áldja meg!
Majd megválnék ki bánja meg?!

Lánczy Géza.

Irodalom — művészet.

Az 1897. évi Almanach.

(Mikszáth Kálmán előszava.)

Az Egyetemes Regénytár Almanachjából megjelent a tizedik évfolyam. Rövid áttekintése a díszesen kiállított kötetnek mutatja, hogy teljesen méltó elődeihez. A jubiláló kötetben megvannak az összes eddig megjelent előszók, továbbá szépirodalmi munkák a következő íróktól: Mikszáth Kálmán, Gyarmathy Zsigáné, Benedek Elek, Papp Dániel, Kozma Andor, Szomaházy István, Tolnay Lajos, Herman Ottóné, Kóbor Tamás, Szivós Béla, Herczeg Ferencz, Tutsek Anna, Muray Karoly, Hevesi József, Hetényi Béla (vigjáték) és Pekar Gyula. A 280 lapra terjedő kötet valószínűleg az irodalmi csemege és mutatónyul közülük belőle Mikszáth Kálmán az 1897. esztendőre szóló előszavát:

Az Almanach kiadóhoz.

Fogaras, okt. 23. 1896.

Kaptam a sürgönyöket, már a másodikát, hogy az előszó a körmükre égett, hogy küldjem postafordulítával, hogy már ugy is az utolsó*) a tizedik.

Hát én hiszem, hogy sürgős, de nekem is sürgős dolgom van. Ha ezt a négy öt napot föl nem használom, mandátum nélkül megyek hazra.

Itt még sok igazítani való van. A városiak aprehendálnak, hogy igen keveset tartózkodtam köztük az öt éves ciklus alatt.

Mondtam nekik, hogy idjővet éppen egy olyan kerületben mentem keresztül, ahol viszont azért nehezelmek a képviselőre, hogy mindig a kerületben ült, a helyett, hogy az országgyűlésen lett volna.

— Igen, igen, jegyzé meg a pártelnököm

*) Szó sincs róla! A kiadó.

hurrogattak oda lenni, nem adunk ők kelmeke semmi!

Hasztalan ordítottak, hogy szic! szic! pokolba te, szic! Csak azért is: kurr, kurr, kornyau, miau, ejó, evejó, jojó. — Adták a bankot vesztül.

Főleg a hölgyek tettek ki magukért. Különösen a Biróék Sári eziczája, tudjátok, az az ördög színű, majd megett az én barátomat.

Oda hajolt egészen hozzá, a két praczliját a két vállára tette, s úgy járta vele, hogy a farka sem érte a földet.

Én Juczi mellett ültem, s figyelmeztettem, hogy ni az az ördögadta, milyen illedelmetlenül ölegeti a férjét, az én kedves barátomat. Juczika halálsápadt lett, felállt mellőlem s kért, hogy sétáljunk egyet a hazatérő. Nem akarta látni a férje további cselekedeteit.

— Menjünk, — lihegő, — mert ki találom kaparni a szemét annak az izének, talán még az uramnak is.

Én pedig ekkor azt hittem, hogy elérkezett a pillanat, melyben rálephetek a szívéhez vezető útra; tvedésből ugyan eleinte a farka a léptem rá egy kicsit, mire ő azonban meg se sziszent, — óh sokkal jobban fájt neki a férje büntensége!

Elkezdém tehát, a hogy Isten tudnom adta. Hogy férje mennyire nem érdemli meg az ő szerelmét, s hogy mennyivel inkább megérdemelném én stb. — hiszen tudjátok már a többi!

Rám nézett két nagy sárga szemével.

— Micsoda? Maga szeret engem? Nem hazudik?

— No, már hogy hazudnék? Csak egyszer hazudtam életemben, tavaly tavaszra, mikor a padlásunkon megrágtam a füstölt oldalt, s aztán a gazdám korbáccsal vallatott, hogy én tettem-e?

de legalább egyszer mégis el kellene jönni a forráshoz, ahonnan az erőt meríti az illető:

Hat erre is vissza tudtam vágni: — Hol látta azt, kedves batyám uram, hogy a patak a maga forrásához jöjjön? Csatangol szerteszét, de vissza nem jön.

A városiak végre is jó emberek, lehet velük beszélni; azonfelül többnyire pertu pajtasaim; de a falvak! A falvaktól fázom egy kicsit. Itt már képtelem vagyok a ripsz-tokra, ha valami közbeszólással felém találnak suhintani. Az összes tudományomat éppen most szedem be, fel s alá járva a szobában; két napja magolom az elmondandó román beszédemet:

»Fratilor allegatori! Mulcamesca que meace primit qua candidat de deputat...«

Itt van ni! Mar megint kiesett egy szó az eszemből. Hogy melyik? Cak az egészről tudom mit jelent: »Köszönöm nektek választótestvérek, hogy elfogadtatok engem képviselő jelöltnek, de hogy melyik közüle a »köszönöm«, melyik az »elfogadtatok«, nem vagyok a megmondhatója. Nem képzelhetik, kérem, milyen keserves munka! Vagy a szavakon volna több gummiarabikum, vagy az emlékezetem tábláján, és mégis meg kell lenni. A főispán is, a kortések is azt hajtogatják: »meg kell lenni; valamit neked is tenned kell a népért.« Hiszen belátom. Tanulok is, csak egy csurog rólam a verejték: Mulcamesca que meace primit... De legalább önök ne háborgassanak a sürgönyeikkel. Míképpen jut eszükbe olyasmi, hogy én most előszót írjak az Almanachba?

Hivatkoznak a táviratban, írói reputációra, a közönségre, amely möhön várja az előszót. Igen, igen, a hálás közönségre! Képzelm, milyen türelmetlenül csoszog már. Igérik, hogy csak most az egyszer küldjem meg el a keziratot, ezzel letelik a tíz év (a mennyit ígertem) s sohasem kérnek többet. Figyelmeztetek, ne csonkítsam meg az utolsó évben a virtust — tiszser írni ugyanazon témáról.

Ah istenem olyan kabult a fejem. Nem is tudom én vagyok-e én? Igazán én iram volna önöknek a t z előszót?.. Most bozza a hirt a

hajdu hogy az egyik zászlómat letépték és összetörték az idevaló magyar vargák és hogy száz oláh vokssal most már többet kell behoznom. Lesz ami lesz nem tesz semmit Csak kérem ne sürgönyözzenek többé, akár én vagyok én akár nem én vagyok. Mert itt ilyenkor a választás alatt, a sürgönyök, amiket kapok és küldök sajnos nyílt titok. Egy szót se, egy szisszenést se kedves Singer és Wolfner urak! Isten ments, ha itt küldne hogy én vagyok az a bizonyos ilyen nevű író aki husz éve művelem jól-rosszul a magyar faj kulturáját. No csak az kellene nekem! Még majd azt találnák mondani:

— Mit akar itt az ur? Miért nem megy követnek azokhoz, akiket szolgál, a magyarokhoz?

Jaj, mingyárt a föld alá süllyedek szegyenletemben; jaj de meg volnék akadva mert a feleletben vagy magamat kellene leki-csinyíteni, ami nem jó volna rám nézve vagy a magyarságot kellene leszólnom, ami nem volna igazságos. Hiszen végre is elég szép a fajunktól, hogy Jókai Mórt, megválasztja olyan tiszta magyar helyen, mint Karcag, azt a Jókai Mórt a k i h a t v a n é v e szerzi a dicsőséget a magyar névnek. Mi ehhez képest az én husz éves munkásságom? Semmi, Ha kiszorultam a magyaroktól vidékről, hát kiszorultam, punktum! Végre is ki tehet arról, hogy nincs elegendő kerületünk vagy hogy annyi nagy emberünk van? Az egyik a Kossuth szemeit fogta be, hát azért jár neki a mandátum, másik a Tisza ablakait verte be, megilleti a polgári koszoru, a harmadik aktívus államtitkár, a negyedik az államtitkár unokaöccsének a sognőnját vette nőül. Mindnyájának megvan a becsületes jogcíme. Nem vagyok bolond, hogy be ne léssam, mert ha be nem látnám is így lenne.

Olvastam, hogy Ernuzt Kelemen se jön be most a Házba, se Horváth Lajos, se Tessedly, se Csernátony, pedig ezik is jó magyarok... de, amint mondom, kevés a kerület és sok a nagy ember, aki ezeket kiszorítja.

Ami engem illet, oh én egy csöpet se panaszkodom, örülök, hogy élek, Hiszen elég

Akkor eltagadtam, az igaz; de azóta nem volt több alkalom, hogy hazudjak. Félbeszakított.

— Hát ni, — mondá, — hát maga elvenne engemet feleségül?

— Akár mindjárt, ebbe' a nyomba.

— Óh mily fájdalom tusakodik elhagyott keblem éjjelében!

— Ugy-e, mondja, maga nem olyan kandur mint a többi, mint az én kandurom? — Ugy-e, maga jó, maga nemes, maga becsületes?

— Az orrom hegyétől a farkam hegyéig, szép eziczám. Kérdezze meg a gazdasszonyomat, hogy vajon nyulok-e a tejes köcsögjéhez, mikor bezárja az orrom előtt a kamarát? Oh, bizony ha kérdeznék tőlem, hogy ki a legbecsületesebb kandur a negyedik tizedben, habozás nélkül mutatnék magamra!

Álmódozva mereszté rám sárga szemeit, — de egyszerre csak összerezsent, hirtelen felemelte az egyik praczliját s pofon teremtett, hogy csak úgy tűszköltem belé.

— Ej, ostobaság! Mit fecsegek én itt? Majd én magat szeretném! Sohasem szerettem, én mást, csak az én kanduromat. Csak magat akartam próbára tenni! Még aztán bosszantott is egy kicsit az a szemtelen ördögcsinmű — Aztán tudom, az uram is csak engemet — szeret.

— Micsoda? Csak magat? Bizony szeret az ám mást is!

— Nem igaz, nem igaz, nem igaz, — szásszor nem igaz!

— És ha bizonyítékot hoznék, hogy igaz, hogy igaz, hogy igaz?

No hiszen tudjátok, a szerelem aljas piszkos gazemerekké teszi néha még az ilyen magam fajajú derék, tisztességes kandurokat is. Csak azután kezdte el pofozni magamat, mikor már eljárt a szám. Mégis csak semmire

való fráter vagyok én. Elárulni egy jó barátot, csak azért, hogy aztán a feleségét elcsapjuk a kezéről!

No ilyet még az Ohmet és Bourger regényeiben sem olvastam soha. Ffuj! pfuj! — Mindjárt hozzá is kezdtem a mosakodáshoz.

Ó azonban egyet rugott felém a hátulsó labacskaival s csak onnyit mondott:

És ha két sovány patkányt és hét kövér egeret hozna is ide bizonyítékul, akkor is csak szeretném.

Nagy sárga szemében könyek fakadtak fel s lekonyult bajuszkaím patak módjára csurogott alá. A rektorék cseleddje azt hitte, esik az eső s kijött egy szál szoknyában, hogy tek-nőt tegyen az eresz alá.

És a mint én láttam ezeket a keserves könyeket s hallottam hozzájuk azt a keserve nyiakolást, — mindjárt egyet fordítottam a köpönyegen. Megszántam szegényt, különösen miután láttam, hogy ha totógost álló, akkor se kell neki a szerelmom. No hát nem is üldözöm vele.

Ez időtől kezdve jó barátok lettünk. De igazi jó barátok. Akár csak a gazdán meg a szomszédasszonya; azok is mindig együtt főznek valamit, sőt tudják, hogy mit? Mink is mindennaposok lettünk egymással; együtt bogarásztunk, eziczáztunk, egész paradicsomi ártatlanságban, üljön a hiszem farkára, a ki nem hiszi közöletek.

Csak egyszer volt közel ahhoz ez a mi barátságunk, hogy kette szakadjon s helyét adjon egy olynemű büzös, istentelen érzelemnek, a melyről ezek a mostani regényírók szoktak írni, hogy a becsületes macskának száz felé mered a bajusza, mikor olvassa.

(Vége köv.)

jó emberek és nem is állok rosszul, kivált ha sikerül az oláh dikciót betanulnom s ha önk a sürgönyeikkel és az irói voltomra való hivatkozással el nem rontják a chanceimat.

Egy pár közsegem már most is kezd gyanakodni, hogy a jó hangzásu nevem Mike — szath (románul; kis falu) csak erre az alkalomra van főlvéve. Ez a néhány község nyilván ellenem fog szavazni, ámbar éppn ma reggel tanácskoztam a tisztí orvossal, nem üthetne-e ki a falvakban 27-ikére a trachoma (az egyptomi szembetegség), úgy hogy hivatalosan e tiltassanak a bejövetelel a választás reggelén.

A doktor azonban difficilis ember, nagy számár és még hozzá német, nincs alkotmányos érveke. Nem forcirozom nagyon, mert nincs nagyobb baj. Azt hiszem megleszek, de addig még sokat kell bibelődni s épenséggel rá nem érek az előszó megírására. — Hová gondolnak, az Istenért? Még ha rá érnék se volna szép és illendő, hogy míg itt engem a románok választanak, azalatt is a magyarokat mulattassam.

A viszontlátásig uraim, amikor megint öt évig lesz az önökke.

Mikszáth Kálmán.

U. t. De nehogy ezt a levelemet közöljék aztán bolondságból előzónak.

M. K.

A „Vasárnapi Ujság“ november 29-^{ik} száma 19 képpel s a következő tartalommal jelent meg: «Hazslinszky Frigyes» (arcképpel) Mágócsy Dietz Sándortól. Költemények: »Előhang a bécsi magyar nemzeti szövetség ezredévi ünnepélyén«, Lévy Józseftől. »Az igéret földje«, Varsányi Gyulától. »Két szó marad.« Gáspár Imrétől. Regénytár: »Az eltűnt.« Regény. Irta Szívós Béla (Linek Lajos rajzaival.) »Hires asszonyok« (Történeti rajzok.) (Képekkel) »Petőfi Bém táborában.« Helyfoglalás a T. Házban. »A budapesti nemzetközi gazdakongresszus« (képcsoportozattal.) Kelet-indiai utazásomból. Latinovics Gézától. »A misszió-kiallítás« (Képekkel. Hary Gyula rajza és fényképek után.) Dr. Jankó Jánostól. »Budapest új polgármestere« (Márkus József arcképpel.) »A nemzetközi gazdakongresszus Mezőhegyesen. (Képekkel. Paur Géza, Ellinger és Erdélyi fényképei után.) Markó Miklóstól. »Ezüstből csinált arany«. Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek. Sakkjáték. Képtalány. Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 forint a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Neplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Budapest polgármesterének Márkus Józsefnek sikerült arcképét és életrajzát közli az »Ország-Világ« most megjelent legutóbbi (48.) száma. Ugyanebben a számban találjuk az országgyűlési képviselők V. csoportját Kossuth Ferenczcel az élén. A képviselők arcképéhez életrajzuk is közöltetik könyv alakban, úgy hogy mire a képviselői csoport közlése befejeződik az »Ország-Világ« olvasói egy pompás nagyalakú díszalbum birtokába jutnak, mely a »képviselek almanach«-ja lesz. Három-négy novella, ugyanannyi vers, és két regény jelenik meg hetenkint az »Ország-Világ« hasábjain a legelőkelőbb írók tollából. Jelen számba irtak: Váradi Antal, Adorján Sándor, Dr. Falk Zsigmond, Buday László, Császár Imre, Darány Kálmán, B. Virágh Géza, Sándor Aladár és mások. Regény fordításai a legszenzációsabb francia regények. Illusztrációi mindég aktuálisak és kitűnő művészek eseteinek köszönik létüket. Mindezek mellett az »Ország Világ« a legolcsóbb de legelterjedtebb képes hetilapunk is. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 frt,

egy egész évre pedig 8 frt. A legjobb lélekkel ajánljuk az »Ország Világ«-ot olvasóinknak. — Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, II. Hold-utca 7. sz.) bárkinek ingyen küld.

Az Uj idők e heti számában kiválóan érdekesek Linek Lajos illusztrációi Mikszáth Károly elbeszélésehez, továbbá Csányi Gizella és Pataky László pompás rajzai. Mikszáth Kálmán és Thury Zoltán novellái, — Endrődi Sándor költeményei; Bródy Sándor cikke és Tábori Róbert regény folytatásán kívül figyelemre méltó még a képes heti krónika is, mely a legtöbb napok főbb és legemlékezetesebb eseményeit képpen és írásban tárgyalja. A kiadóhivatal (Andrássy ut 10. sz.) bérmentesen küld mutatvány-számot.

Színház és zene.

Szultán — Vigécsek.

Tegnap délután Verő György bájos operettejét a Szultán adtak elő igen kevés számú közönség előtt B. Ruzsinszky Ilonával a czimszerepben. Az előadásban meglátzott, hogy a délutáni közönségnek volt szánva. Hogy különben az egész előadás elég gördülékenyen ment le az annak köszönhető, hogy a darabnak majdnem felét kihagyták.

Már többször hangoztattuk, hogy a délutáni közönségnek a garasa is ép olyan pénz, mint az esti publikumé, s így ezek is megkívánhatják azt, hogy teljesen összeillő előadást nézhessenek végig, vagy ha erre nem képes az igazgatóság, úgy inkább hagyjon fel a délutáni előadásokkal.

A szereplők közül első helyen kell említenünk B. Ruzsinszky Ilonát, aki a töle megszokott remek hangjával tegnap is sok tapsot szerzett különösen a Kipikopi keringőt kellet neki megismételni. Kaposi Józsa s a Kállay Lujza szintén jók voltak.

A férfi szereplők közül többen sok vasárnapi viccet engedtek meg magoknak. A karok jól működtek, A rendezés is sok kifogásolni valót hagyott fenn.

Tegnap este pedig Kövessy Albert 3 felvonásos hohozatát a Vigécseket adták elő most már negyedszer és teljesen zsufoltház előtt.

A tegnapi előadásnál egy kis változás is volt. A mennyiben Komjáthy János helyett Décsi Alfréd játszotta Csuka Alfréd szerepet elég gyöngéd Molnár Rózi pedig az első felvonásbeli jelenése után hirtelen rosszul, léte miatt nem játszhatott tovább.

A közönség igen jól mmlatott s minden nagyobb szereplőt zajosan megtapsolt. Kaposi Józsa igen bájos iskolás leányka volt s a 3-ik felvonásbeli kitűnő couplet többször megisméltették. Kállay Lujza mint trafikos kisasszony. Kiss Irén mint Ábelesz Samuné igen jók voltak. A férfi szereplők mind igyekeztek jó előadást nyújtani, ami sikerült is. A vigécsek úgy látszik még többször is fogtolt házat csinálni.

Góhó.

Az öreg. Follinus Aurélnak a debreczeni színtársulat kitűnő komikusának 3 felvonásos vigjátéka, a mely csak legközelebb adatott elő a Vigszínházban nagy sikerrel, nálunk holnap kerül először bemutatásra. — A főváros összes sajtója dicsézőleg nyilatkozott a darabról s különben is az, hogy a Vigszínházban elfogadták elég garancia

arra nézve, hogy nálunk is teljesen sikert fog aratni. A közönség, mint színműíró nem most ismeri meg a szerzőt akinek már több darabja aratott sikert, ezek közül különösen ismeretes a Nani, a mely már minden nagyobb színpadon sőt még a külföldön is elő lett adva. A darabok már napok óta nagy szorgalommal foglalt a próbált szerző vezetése alatt s már előre is mondhatjuk, hogy a közönség egy igen kellemes jó előadást fog holnap este élvezni.

A mint halljuk a szerzőt a ki különben is a közönségnek kedvence alkalmából, tisztelői és barátai is kiakarják tüntetni.

Azt hisszük a közönség is meglesz a holnapi est eredményeivel elégedve.

Ujdonságok.

Bem hadsegéde meghalt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 30.

Bem hadsegéde, a debreczeni városi színház volt intendánsa: Kiss Sándor szombaton meghalt. Az általánosan ismert öreg ur már régóta gyöngékedett, de ágyban fekvő beteg csak nem régiben lett. Ő a sok kazdemen átment ember, nem tudott megbirkózni a betegséggel, mely ágyba döntötte s annyi dicsőség, olyan ritka szép mult után ma már halott mindnyájunknak őszinte gyászára.

A halálesetről a következőket írja tudósítónk:

Megilletődéssel fogadta mindenki a hírt városunkban, hogy maklári Kiss Sándor a debreczeni színház volt intendánsa, Bem tábornok hadsegéde meghalt.

A lesújtó hír nem jött váratlanul, mert a kedélyes öreg ur, kit mindenki szeretett és tisztelt, hosszabb idő óta betegeskedett.

Kiss Sándor öcsöce volt Kiss Lajos volt debreczeni polgármesternek, később ország képviselőjének. A debreczeni színház alapkövét Kiss Lajos tette le s az ő idejében egészen a tetőzetig épült. A provizorium beálltával Szöllösy János lett a polgármester s ez idő alatt fejezték be a színház építését. A debreczeni színház 1865-ben nyílt meg Reszter István színiigazgató vezetése alatt s a következő évben 1866-ban Kiss Sándor intendánsa lett a debreczeni színháznak. E tisztét egészen 1872 ig viselte.

Az ő intendánsi idejére esik a debreczeni s a színészeti felvirágozása. Az ő idejében működött az a hires színtársulat városunkban, miről általánosan el volt ösmerve hogy különb nincs az országban. A színészeket rendkívül szerette. Páratlan érdeklődéssel viseltetett a színügyek iránt s meleg érdeklődéssel, teljes odaadással buzgózkodott a színészet érdekében.

Kiss Sándor, Csánka Józseffel, Komlóssy Imrével és Kerékess Samuel akkori városi főjegyzővel megalakította debreczeni színész nyugdíjintézetet.

Éveken keresztül könyvelője volt az Első Debreczeni Takarékpénztárnak s 1874-ben vált meg ez állásától.

A szabadságharcban is részt vett s min Bem tábornok hadsegéde sokáig odaadó felállózással szolgálta hazája ügyét.

A világsi fegyverletétel után az osztrákok közlegénynek besorozták s Olaszországba vitték, azonban rokonai és családja a magas-

rangu barátainak közbenjárása folytán kiszabadult a katonaságtól.

A nyolczvanas évek elején hosszabb külföldi utat tett a Kapföldön, Norvégiában. Ott vesztette el hallását is.

Az előtt folyton rendszer bérlője volt a színháznak, de mióta hallását elvesztette, nem járt színházba. Vagyonának javarészét a művészetre áldozta föl. A kaszinónak elnöke s a lovaregyletnek titkára is volt. Az elhunyt öreg urat ma d. u. temették el a Szt. Anna utczai háztól, igen egyszerűen, minden gyászpompá melőzésével.

Sem gyászbeszéd sem ének nem volt, valamint a 48-as honvédek megjelenése is elmaradt, mert a megboldoguit azt így kívánta végrendeletében. Temetésére igen nagy számmal gyűltek egybe a városnak több előkelősége, ott volt az első takarékpéruztár, kaszinó küldöttségileg, a színész testület teljes számmal. — A színház és kaszinó épületein gyászbölgő leng.

* **Tanácsülés** Ma délelőtt 10 óraker teljes tanácsülés volt, melyen folyó ügyeken kívül a december havi közigazgatási bizottsági ülés tárgyait készítették elő.

* **Tanárok banketje.** Szombaton este kedélyes bankettet rendezett a debreczeni ev. ref. főiskola tanára kara széket foglalt új kollégái tiszteletére a Bika szálloda kistermében — A banketten az tanári karon s az ifjúság képviselőin kívül ott voltak: K i s s Áron püspök, D é g e n f e l d József gr. főgondnok, R á s ó Gyula kir. tan. alispán Simonffy Imre polgármester, Géresi Kálmán főigazgató C s e r h a l m i József kath. alimn. igazg. C s i c s e r y m. kir. honvédszázárnagy dr. S z á n t ó Sámuel stb. Felköszöntöket mondtak: S a s s Béla akadémiai igazgató, K o v á c s Lajos, tanítóképezdei igazg. B a, l o g h F., dr. B a r t h a B., dr. K o v á c s S. C s i k y Lajos, S i n k a Sándor, Dr. B a c z o n i Lajos (remek hemorral) és T o r d a y Sándor az ifjúság nevében. A kitűnően sikerült mulatság jógal éjfélt után ért véget.

M. Kiss István.

Mély fájdalommal értesülünk arról a lesújtó hírről, mely tegnap vilámgyorsan terjedt el a városban: M. Kiss István meghalt. Az ő halálával nagy veszteség érte közelebről pártunkat, a függ. és 48-as pártot, mert M. Kiss István utolsó lehetőséig rendíthetetlen híve és harciosa volt a függetlenségi eszméknek. Az ő élete minaképe lehet egy hazáját, városát és egyházát hön szerető független hazafinak. Tagja volt Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának, a debr. ev. ref. egyháznak egyik legrégebb presbytere s az utóbbi időben gondnoka is volt. Hatvannégy évet élt és tegnap hajnalban 3 óraker hunyta örök álomra szeméit hosszás gyengélkedés után. — Legyen áldott emléke városunk és egyházunk közönsége előtt. — Haláláról a következő gyászjelentést tettük: Mély fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen jó apánk, szerető nagyapa, hü testvér, sógor és áldott emlékü jó rokon néhai Polgár M. K i s s István volt városi és ref. egyházi bizottsági tagnak november hó 29-én reggeli 3 óraker, munkás életének 64 éves korában hosszás gyengélkedés után történt elhunytát. Kedves halottunk földi részei december hó 1-én délután 2 óraker fognak, Kisbatvan.-u. 1320. számú háztól az ev. ref. Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a hatvan-utczai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Vég-tisztességtételére rokonainkat, az elhunytnak jó barátait és a n. é. közönséget szomorodott

szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1896. nov. hó 29. — István és neje Pálak Mari és gyermekeik; Julianna és ferje Dezsi Lajos és gyermekeik és Kálmán. — Egyetlen testvére: Julianna, Polg. Papp Sándor férjével; Elhalt testvéreinek gyermekei: János, Gyula és Maria. Az összes közeli és távoli rokonok nevében is Béke poraira!

* **Névestély.** Kedélyes társaság gyűlt tegnap este, András estében Tóth Andrásnak a mi nagytehetségű debreczeni szobrászunknak vendégszerető házában. Kedves kis családi mulatságot rögtönöztek a házigazda nevrstéjén megjelenő bohém emberek, kik elhalmozták jókívánataikkal szeretett barátjukat. E névestén megjelent a szobrász nagy tisztelője, K. Tóth Kálmán ref. lelkész, továbbá Berger Jenő építész, Kovács János festőművész, ifj. Gily Ede, Bereczky Lajos, Mile Pál, Löw József hírlapírók, Kálmán Gyula joghallgató s azonkívül számosan jöttek el Tóth András üdvözlésére. A jelenlevők előbb a szeretetreméltó házigazda műtermét tekintették meg, bámulattal adózva, az ott látottak iránt. A gazdag lakoma 2-ik fogásánál K. Tóth Kálmán lelkész állt fel, s szép szavakban üdvözölte névnapja alkalmából a házigazdát, kívánván neki, hogy amit ő el nem érhetett szép reményekre jogosító fiában lássa beteljesülni ideális lelkének magasztos álmait, reményességét. — Több felköszöntőt mondtak még Bereczky Lajos a szeretetreméltó háziasszonyra, Mile Pál a házaspár boldogságára stb. A vig társaság a reggeli órákig maradt együtt.

* **Színházi bizottsági ülés.** Debreczen város színházi bizottsága két hónap után szombaton ülésre jött össze a városházán. — Jelen voltak Vértesi István elnökön kívül Boczkó Sámuel, Ábrahám László, Mark Endre, Komlóssy Dezső, Sz. Szabó László és Szabó Kálmán jegyző. A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a szerződést — minthogy arra a kereskedelmi törvények vonatkozó intézkedése szerint joguk van — egy év után mondják fel s czélszerűbb díjtétel mellett újabb biztosítást eszközöljenek. A bizottság ilyen értelemben javaslatot tesz a tanácsnak. Az ülés tulajdonképeni tárgya Komjáthy szinigazgató kérvénye volt, a melyben a szabvenczióból két ezer forintnak december 1-én kiutalványozását kéri. A bizottság a kiadást javasolja. Komjáthy az iránt is megkeresi a színházi bizottságot, hogy őt egy, a máramaroszigeti színházi bizottsághoz intézendő ajánló atírat-val a máramaroszigeti nyári szinkör elnyerésében támogassa. Kérelmének a bizottság eleget tesz. Jelenti végül a szinigazgató, hogy a jövő évi szerződéseket most eszközözi s a teljes névsort decz. 10-ig a bizottság elé terjeszti. A bizottság ezt tudomásul veszi, de egyben utasítja az igazgatót, hogy már jelenlegi tarsulatahoz sürgősen egy lyrai szerelmezt szerződtessen, mivel ez idő szerint olyan lyrai szerelmezzel, ki az itteni igényeknek meg tudna felelni — nem rendelkezik. Az üléssel véget ért.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok ösmerősök és jó barátok valamint a résztvevő közönség azon tagjai kik felejtethetetlen jó atyánk néhai Polgári András végtisztességtételén megjelenésükkel bánatinkat enyhítették, fogadjak ez uton is szívből jövő őszinti köszönetünket. — a gyászoló család.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, nov. 30.

Ülés kezdete 10 óraker.

Korelnök Janicsary Sándor.

Először az osztályok megalakulását jelentették be, aztán következett a megalakulás. Elnököknek kapott: Szilágyi Dezső 250 szavazatot, Kossuth Ferencz 34-et, (Éljen-sés balról) Welner Tivadar 1-et, (Viha-

ros derűlség) Horánszki Nándor és Eszterbázy Mihály 1—1-et Alelnököknek kapak: Berzevicsy Albert és Lang Lajos 214—214-et, Thaly Kálmán és Helfy Ignác 30—30-at. Háznapgyalt Csávossy Béa, jegyzők; Eszterházy Kálmán, gr. Molnár Antal, Teleky Sándor, gr. Lehoczky Vilmos, Hock János és Lakatos Miklós.

Janicsary Sándor megköszönte zajos tapsok közt az eddigi támogatást, átadja helyét a megválasztott elnökségnek.

Szilágyi Dezső diszmagyarban ovაციók közt foglalja el helyét az alelnökökkel és jegyzőkkel együtt. Megköszöni a kitüntetést, hogy mélyen érznek, meg fogják ité hetni odaadó működésükből.

Törekedünk — ugymond — megtartani házszabályaink rendjét, jogait, méltóságát. Iparkodunk biztosítani a tanácskozássok sikerét, mely csak valamennyiünk támogatásával lehetséges.

Csak így lesz a Ház képes nagy feladatokat megoldani, az a Ház, mely jogait a nemzetől nyerte. (Zaj a balközépen) A nemzet irányában mindnyájan felelősek vagyunk egyenlően — Ez a tudat biztosítani fog minket egymás kölcsönös kihallgatásáról. Munkájában támaszkodik a Házra s munkájuknak marandó sikert kíván. (Zajos eljenzés.) Végül megköszöni a korelnökség működését.

Bafflybr. miniszterelnök holnapi napirendnek az osztályok kisorsolását s a bizottságok tagjainak megválasztását indítványozza.

Thaly Kálmán felszólalása után.

Ülés vége fél 3-kor.

Az új valutatörvények.

Budapest, nov. 30. (A Debr. ered. táv.) A magyar és az osztrák pénzügyminiszterium szakelődői a minapi tanácskozássok alkalmával megállapították az új valutatörvények szövegét a két pénzügyminiszter közt a nyáron létrejött megegyezés alapján. Az valuta beavatkozásokat a kiegyezési törvényjavaslatokkal együtt szándékozták a jövő tavasszal a parlament elé terjeszteni. Összesen négy törvényjavaslatról van szó. Ezek közt lesz egy a 10 koronás bankjegyek kibocsátásáról és egy másik az 5 koronás érmek veréséről és forgalomba hozásáról.

A magyar vasuti kölcsön.

Budapest, 1896. nov. 30. (A Debr. ered.) Lunkács László pénzügyminiszter legutóbbi expozéjában bejelentet e, hogy az államvasutak beruházási czéjára egyelőre 40 millió forint kölcsönt szándékozik kibocsátani, arról azonban nem tett említést, hogy milyen természetű lesz az új kölcsön és hogy mikor bocsátják ki. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter az új kölcsönt jövő tavaszkor, április hó folyamán szándékozik kibocsátani, még pedig nem törlesztéses 3 1/2 százalékkal kamatozó kötvényekben.

A dohánygyárak szaporítása.

Budapest, nov. 30. (A Debr. ered. táv.) A kormány elhatározta, hogy két új dohánygyárat állít az országban. Az egyiket a horvát tartomány kivánságára Zenggeben állíttat föl, a másiknak helye iránt még nem határoztak, mert több nagy vidéki város pályázik rája. A kormány ez elhatározásának valószínűleg az az oka, hogy az osztrák kormány értesítette, hogy a jövő évben 10 százalékkal kevesebb magyar dohányt fog átvenni. A B. H. értesülése szerint ennek következtében a dohánytermelés megszorítását is tervezi a magyar pénzügyminiszter.

Tudomány.

Sumer és akkád.

— Tanulmány az asszír történelem köréből. —

— Székfoglaló értekezés. —

Írta és a debreczeni ev. ref. főiskola dísztermében
1896. nov. 2-án felolvasta:

Ferenczy Gyula,

bölcsészeti ny. r. tanár.

Főtisztelt Püspök ur,
Nagyérdemű tanárok,
Nemes ifjuság,
Mélyen tisztelt közönség!

Mielőtt kitűzött értekezésemhez hozzá
kezdenék, egy kis igazolással tartozom.

Az én tárgyam közé a legújabb
kor és a magyarok története tartozik.

Székfoglaló anyagát mégis, a mesés
régiből kerestem.

Két ok indított erre.

Az első tisztán csekélysegekre tartozik,
ki eddig felkészít működésem mellett a Biblia
s általában keletnek nyelveivel foglalkoztam.

Igazolni óhajtottam azt, hogy az e tár-
gyu tanulmányok a történelem de különöseb-
ben a magyar történelmi kutatások színterén
is felhasználhatók.

Második okom, magára az időre vonat-
kozik, amely jelen századunk, a mint mondani
szoktak, természettudományok százada.

Minden, ami él, ennek körében mozog.

Minden, ami érdekel, ennek törvényein
rendezkedik.

Drumond meg vallás dogmáinak is innét
vet alapot.

A történelem is ennek képére és hason-
latosságára alakul.

Chronológiai dátumai, megannyi tünemények
kiválóan s a módszer is, melylyel azokat tár-
gyaljuk megfelelővé változik.

A felsorolás, a kritikai megfigyelések, a
hypothesisek, az egyénenként változó rendszer
a végtelen számú részletek a nagy alkotások
hiánya a természettudományoknál és a többi-
eknél is egy és ugyanaz.

A monografiák idejét éljük.

A részletkérdések tisztázásában meríti
ki erejét.

Az egyén a maga izlését, szenvedélyét is
viszi belé a tudományba.

S mert izgatott és ideges, kapkodással
válk kezd között minden.

Nincs most idő sehol a nagy alkotások-
ra. A történetre nézve pedig emelkül is
kedvezőtlen a helyzet.

A hírlapok, a telefon, a jól értesült tár-
sadalom, az egyéni tudat lép a történelem a tudom-
ány helyére s midőnmég a má-nak eseményei-
ről mi rögtön értesülünk: a tegnapi egészen
érdektelenné válik. Legfeljebb a jövő a mi
izgalomba hoz. És csakugyan egymás után
szaporodnak azok az irodalmi kísérletek, mel-
lyek Flammarionnal már is a jövő század
eseményeit festik.

A közelmúltva vonatkozó részletes művek
a leveles ládából mindent előzőnlő okiratok,
okmányok százele választ adnak a kutatónak,
Ugy vagyunk velők, mint a vándor, aki
előtt szét meg száz mécs-fény gyul ki egy-
szerre. Vagy a kinek a hirtelen előzőnlő vi-
lagosság egy pillanatra látását is elveszi. Ily
körülmények köz a történettudomány haladá-
sa főleg csak az őstörténeli kutatások terén
észlelhető, ahol még épen ellenkezőleg minden
kis adat új, csodás világosságot áraszt. Ahol egy-
két fény sugar is megbecsülhetetlen szolgálatot
tesz.

Ezért vezetem a végtelenbe vesző régiség,
a Tigris és Eufrates mellé a teremtés és az
emberiség első történeteinek színhelyére Önöket.

Kérem szives érdeklődésüket.

Ezelőtt még 50 évvel a Babylon-assyriai
irodalmról alig tudtunk valamit.

Legfeljebb csak annyit, a mennyi a gör-
ög írók gyér irataiban és meséiben reánk
maradt.

Aztán meg azt, amit a Biblia, az őshéber
hagyományok s a történeli összeköttetés révén
megőrizett.

Egy pár királynevet néhány geográfiai és
művelődés történeli adatot és egyébben semmit.

Ma pedig csaknem teljes világításban áll
előttünk ez a 6000 éves ősrégi múlt.

Többet tudunk Assyriáról, mint némely
európai birodalomról, a középkor derekán.

Egykori hiteles okmányok és feljegyzések
magyarázzák előttünk a Tigris és Eufrates
környékén élt nemzetek történelét.

Ismerjük Assyria s Babylonia királyait,
hadjárataikat és vallataikat.

Ismerjük az állami és társadalmi életet,
vallásukat nyelvüket irodalmukat.

Hangya szorgalommal, végtelen fárada-
sággal egybe állított óriás kötetek jelennek
meg egymásután, az irodalmi maradványokból
is táplálkozik belőlük a tudomány.

Pazar fennvel kiállított óriási díszmunkák
jelennek egymásután az építészeti emlékekről
és táplálkozik belőlük a művészet.

Brüsszel híres törvénykezési palotája asszír
motivumok után emelkedik. A sémi nyelvek
törzse egy újsággal és egy ősrégi irodalommal
gazdagul, bő osztalék jut az árja és turáni
nyelvésznek és hasonlíthatatlanul fejlődik
maga a történelem.

Egy mesébe illő csodás kép az a mit ez
erről az elűnt régi korról rajzol.

A Tigris és Eufrates völgye, az a ma
mocsaras néptelen homok pusztá egy valóság-
os paradicsom. Áradás és aszály ismeretlenek
Mint a Pó völgyet vagy Hollandiát, tervszerűen
épített ezer ezer csatornák szeldekik. A
messze elhaladott mezgazdasági kultúra 200—
300 szoros terméssel kamatoztatja a természet
öszönt. Elégült és gazdag a földmives, előre
halad az ipar, virágzik a művészet és a tudom-
ány. Teljesen kifejlődött, művelt erős hatal-
mas ez állam.

(Foyt köv.)

Dal a kvótáról.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Napirenden a kvóta,
Mi egyébről zengne hát most
Ez a kesergő nóta?
Parlamentben, hírlapokban
Erről áll a nagy vita.
Osztrák-magyar közös ügy ez;
Jobban mozdva közös-ügyes
Átkozott politika.

Busás perczenet követel
Emelésül a német,
Bánffy adja, nem sajnálja,
Míg sarezolják a népet.
Mindig így volt, így is lesz ez,
Hogy a magyar csak fizet:
Auszriának robotolunk,
Nem bánja, ha karomkodnak;
— Ha az övé a tized.

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Most is sok már az adó,
Kivált kinek — mint nekem is —
Nyakán öt-hat eladó.
Félesleges a magyaroknak,
Ehhez kvóta-emelés.
Érezzük és nyögjük régen,
Hogy, — mit nem hisznek el Bécsben,
Eneketlen is nehéz.

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Ha a kvótát emelik,
Tudom én hogy abból én rám
Uj teher nehezedik.
Am ön könnyíthetne rajtam,
— Arról szövk álmodat —
Szerkesztő ur, kérem szépen,
Kösse meg a kvótát vélem!
Vegye el a lányomat.

Kesergő családapa.

Lina.

Mikor a polgári házasságot a főrendek
elfogadták Ferencz az én kedves komam
örömtias blattal állott meg az asztalom
előtt.

Az asztalom pedig a kaszinónk egyik
fülkéjében állott s így susogott:

— Vivát! . . .

En nem értem meg mindjárt a sze-
rencsetlen örömet s azért kérdő pillantást
vetettem reá.

Ő felfogta pillantásomat s még lassabban
susogta:

— Nem érted? . . .

Mint hogy pedig én miudéz? nem tudtam
megérteni egy szöset huzott asztalomhoz.

Nyilvánvaló, hogy leaktart ülni, — amit
a következő perczben meg is tett,

Mielőtt beszédébe belefogott volna, egy
érthető szempillantással értésemre adta, hogy
szeretne elszívni egy szivart.

En megérttem minthogy ezen lehetőségre
mindég elszoktam készülni, — tárczámat
tártam elé.

Ő — szerencsétlenségemre — ezt szintén
megértette.

Felszerelvén magát szivarbeli kraterrel
— fuja a füstöt . . .

— No, hát nem értesz?! . . . szölt —
most már kissé hangosabban mint előbb.

— De kérlek szépen — mondtam én —
beszélj ki magadat, mert néma gyermeknek a
szavát az anyja se érti.

— Hát: vivát!

— Ki? . . . kérdem én.

— Ugyan ne tetesd magadat — mondja
hirtelen ő.

— Itt nincs semmi tetetés! — En szözd
egyszerűen nem értelek . . .

— Oh te! . . . nem tudod mi a vivát
. . . hát a polgári házasság.

Tudatlanságomon nevetni kezdett.

— Nem bántam.

— Es aztán?

— Talán terveid vannak?! — kérdem
midőn a nevetéstől erős köhögési rohamot
kapott.

— Barátom megházasodt! ez olyan
hangosan mondta, hogy megérdeml két da-
rab felkiáltó jelt s hozzá nagyot ütött az
asztalra, hogy azon a kávécsészé reme-
gett.

En, aki már megszoktam az ilyen erup-
ciókat flegmaticen nyugtattam Ferencznek job-
bomat.

— Gratulálok . . .

— Még ne! — tiltakozott, még ne, mert
még nincs a p o t e k a .

— De lesz! — kérdem naivul.

— Ha köztünk marad — természetesen
igent intettem s ő folytató: — ugy elmondom
hogy már. Ismered a Rosenkrantz Linát?! . . .
Azt hiszem eléggé jó partie.

— Azt hiszem, ez csak te reád tartozik
s én elég szerény vagyok családi ügyekbe
nem avakozni.

— Jó, jó! csak gunyolódj! szölt s el-
távozott.

*

Egy év már elmúlt párbeszédünk után,
midőn valaki a »Fekete Sasban« kezét vál-
lamra teszi . . .

Hátranézek: Ferencz volt.

— Szervusz Ferencz! — hogy vagy?
s a család?! — kérdem tőle.

Ferencz rám nézett.

— Igen a család?! kérdem újból.

— Nem értelek! szölt Ferencz, akit
ugy látszott bosszantott kérdezősködésem,
széket huzott s leült az asztalomhoz.

— Pedig igen érthető . . . mondom én
— Hát a családod, hogy van? A kicsi ki-
tudja-e már mondani ezt a szót: »papa«, meg
»mama«? . . .

— Ne viczezelj!

Nem áll ez jól neked, szolt keseruen s hozatott egy pikkoló feketét, hogy azzal megédesítse az életét.

A pikkoló hatását nem sokára észleltem. A Ferencz nyelve felo dódott, elbeszélte az ő egyesztendei történetét — de nem egészen.

Egyre nem akart sehogy sem rátérni: Linara . . .

Engemet pedig ez érdekelt volna legjobban, mert tudom, hogy Lina kezét megkérte de nem adták hozzá.

— De Ferencz — forsziroztam tovább — mondd el már azt a Lina históriát?

— Eh! ne bosszants!

— En nem bosszantalak; de hidd el nagyon érdekel.

— Akkor Isten veled! — felkapta kalapját s ott hagyott a f a k é p n e l.

Most már mondják meg kérem, hogy Ferencz mért nem vette el Linát s hogy hol van az a f a k é p, amely előtt hagyott?

Az öreg.

CSARNOK

A magyar nő a múltban és a jövőben.

Irta és elmondta Sándor József.

Az »Erdélyrészi Nőiparegyesület« kolozsvári Nőipariskolája ezredéves ünnepén Kolozsvárt.

És egy könyv volt, a mint láttuk, a harmadik eszköz, mellyel a végső veszélyben is megtudtuk menteni nemzetünket. A Biblia volt ez, mely megtörte a caesarok uralmát, megvetette az európai műveltség alapját egysegesé tette a német nemzetet és nagygyá Angliát; létre hozta alig pár száz év alatt a világ leghatalmasabb államát, Észak-Amerikát, hogy aztán e könyv szellemében, a francia forradalmon keresztül, az egész világra kiáramolják onnan a testvériség, egyenlőség és szabadság ujkori ébresztő indulója.

Ragaszkodjunk tehát hűséggel e könyvhöz, mint a műveltség és józan felvilágosodottság legbiztosabb zálogához: mert — higyjék el nekem — egyedül annak egy fenyeképes megóvni minket a babon, varázslat, szellemidézés és anyagelvűsés mindama veszzeitől, melyekkel ma annyira telítve van épen a művelt külföld levegője, a melyeknek részben oly készséges követői épen a nők.

Legyen a társadalom támasztéka a könyv, a tudomány, az igazság: de nem csak az, mely a fovyagias ügynél vagy az államügyész tételeinek sorompójánál végzi a maga morálját, — hanem ugy él, — hogy az örökélet reményében hiszi föltámasztását az örök bíró előtt. — Minden más felfogással: az első vesztes a nő.

És a negyedik jelkép, mindezekhez hozzá, csatolva a miénk és illetve a jövőé. Ott forgott az az első munkás kezében, a mint a lánczvid alapjait letették; ott csóválta azt a levegőben Gábor Áron a mint 1848-ban az első magyar ágyut önté; ott látta azt a nemzet maga előtt midőn a béke szükségének elismerésével ur korszakunkat elfogadta azzal törjük a sziklát, hogy érczyomrából, apró tükké, vasekévé, varró géppé stb. változandólag előkerüljön a vas; s az nyugszik ma a trónon megbecsülve, mint a hatalom, erő és nagyság legbiztosabb föltétele. E jelkép, mint a berlini iparkiallítás fölhióján is, egy erős kézben a földből kiemelkedőleg látható: a kalapács, — a mánka — szorgalom közte az ipar eme symbolum. A régi népek a természet zordonságával és mostohaságával szemben megtörték az első utat; a rabszolgaság és jobbágyosság öleiből kiszabadulva, az új műveltség sziklaszilára talaján létrehozták az emberiség első magjait. Most a föld ember mériadjai e biztos talajon mint a tenger apró koráljai, fáradsva küzd, küzdve, munkát munkához téve igyekeznek a társadalom mélyéből

kiemelni azt a szigetel, melyen mindenki jól-léte boldogsága épül s melyen a megdicsőült emberi nem: szent Istenével — ölelve őt — egykor ujra találkozik.

Ez ez, a szorgalom, a munka, amelyről megmondattott, hogy az a lángesz; hogy az a vér fűszere és az előtt balzsama; a legnagyobb jónak, mely nélkül élni sem érdemes, az erkölcsi tisztaságnak legbiztosabb megvédelmezője; az anyagi függetlenség és ezzel az emberi önértet legvalhatóbb megadója; arany, gazdaság és minden tulajdon egyedüli jogos mértéke és szabályozója; ez a szorgalom és a munka, mely által az isteni teremtő erő részesei leszünk, tehetségeink a gyakorlat által kifejelenek; mely által egyes-egyedül lehet lassan és fokozatosan az érdemek szerint az igazi egyenlőség fele közelednigéz legyen a jövőben most már első sorban a mi vezérünk. A bátorság csatakiáltása a szent földre járó királyaink fenséges hymnusza, a protestáns gályarabok szoltára és az önvédelmi harczi riadoja után ez legyen a mi vig dalunk melylyel kez-kezet fogva haladunk előre a művelt emberiség chorusában, hogy a Teremtő és Haza szent eszméje mellett, mint harmadik és kiegészítő tényező gloriálkálva legyen általa a maga teljességében a gyökérzet, az alkotó rész is, u. m.: az egyén, a nép és a Család. Ebben pedig ismét a nő és a gyermek veszi el diadalmát, nem ugyan a templom oltárán többé s nemcsak a hadizászlón: ha nem a sziv oltárán és a fáradó gond munkás mühe-lyében, hova a régi eszmény mosolyogva le-szállt! A család és a nő eszméje diadalmával így térünk vissza a kezdett napjaihoz; így jelenik meg előttünk ismét Árpád, ki az egyik feljegyzés szerikt, pihenő napjaiban — a vadászati tejedelm időöltése kívül — azzal mul-lataita magát, hogy az előtte játszó gyerme-kekben és ifjakban gyönyörködött, mint épen tegnap az ország ifjuságában.*) I. Ferencz Jó-zsef Felsőéges királyunk. Így nyert új alakot s terjed ki az ország minden rétegeire az az a szonyi jog, mely régi törvényeinkben kife-jezve a világ népe közt példátlanul áll. Így létesül csak az erős nemzet, ha egyen-egyen véve erős a család s boldog virulásban minden fedel alatt a hazd részét alkotja s bírja az ember, a polgár és a telebarát.

E törekvéssel, mely a nemzeti önvéde-lem, testvéri szeretet, társadalmi igazság a családi boldogság érzelmében látja ama négy jelvényt kifejezve, bucsuzunk el tőled oh ezer év! Elszorul szivünk midőn kapuid előttünk bezáródnak, mert őseink sirját tartod te magadban, hol a köny, vér és verejlek szen-vedéseinek oly tengere folyt. De a haza föld porával vezyűit áldott hamvakra esküszünk, hogy hűvek leszünk mi is mindenkor a

*) Az ifjuság orsz. tornaversenyén.

mennyei Atyához, ki eleinket ide vezérelt és megtartotta-e földön, s a ki — testvérek nélk-ül állván mi a nagyvilágon — egyedül véd-het és oltalmazhat meg minket is; szeretni fogjuk szenvedéseiben is édes hazánkat ezt a jó anyát; s komoly munka faradozásaival leszünk rajta, hogy a béke, irgalom, könyörül-et és erény országa az új ezredévben, mint a »chiliasmus«, vagy az ég uralma keblünkre leszálljon! Hadd lassa minden érezze nálunk a feszkén még a madár is, s még a faszál is azt lehelje a réten, hogy itt az öröm, a gyöngéd szeretet, bocsánat és áldás országa lakik!!!

(Vége)

Debreczeni városi színház.

Folyószám. 67.

Bérlet 52. szám.

Kedden, 1896 december hó 1-én:

itt először:

Az öreg.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban, írta: Follinusz Aurél.

Személyek:

Rélay Kálmán magánzó	Follinusz Aurél.
Arthur) gyermekei	Vidor Dezső.
Klára)	Szabó Irma.
Bernáth István sógora	Püspöky Imre.
Szegfő Károlyné özvegy	Molnár Rózs.
Gombos Pál gazdagházbirtokos	Szilágyi Vilmos.
Irma, leánya	Végh Vilma.
Kéri Tivadar tőkepenzes	Beczkóy József.
Hajnal Ilona varróleány	Halmi Margit.
Törös Tihamér) ügyvédek	Vágó István.
Kárász Viktor)	Benedek Gyula.
Heves Béla hivatalnok	Deési Alfréd.
Hidegné	Locsarekné.
Csajkosné	B. Némethy J.
Donáthné	Kiss Irén.
Laczi inas	Nagy Kálmán.
Lina, szobaleány	Makrayné.
1-6)	Kovács Fanni.
2-ik)	Bekessyné.
3-ik)	Lévay Ilona.
4-ik)	Beczkóyné.

Vendégek. Történik Budapesten a Rélay laká-sán egy hét alatt.

Szerdán, 1896 évi december hó 2-án.

UGYANAZ.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nállam kaphatók, valamint mindennemű javítá-sokat **műszerész műhelyemben** pontosan mér-sókelte árak mellett készítik

Varrógépek, kerékpárok, irrogépek, orvosi műszerek, fog-furrógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után ké-szítik és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes ipar-ral egyedül Debreczenben.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben
mindesféle

Levélborítékok

a következő olcsó árbau kaphatók:

	1000 pld frt. kr.
44 H2. Jó, zöldes levélboríték czégyomással	2 —
44 V2. Jó, szürke „	2 20
44 BB. Jó, kékeszürke „	2 30
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levélboríték czégyomással	2 40
144 LGL. Erős, narancsárga levélboríték czégyomással	2 40
44 AM. Erős, szürke levélboríték czégyom.	2 40
144 AB. Erős, világos szürke levélboríték czégyomással	2 45
144 JED. Erős, kékes szürke levélboríték czégyomással	2 50
144 OGS. Erős, sárga levélboríték czégyomással	2 50
44 RG. Igen jó világos kék, eres levélboríték czégyomással	2 55
44 GK. Igen jó erős kékes eres levélboríték czégyomással	2 50
44 AF. Finom vil. sárga levélboríték czégyom.	2 60
Jute S. Erős jutle boríték czégyomással	2 65
244 A Cellulose igen erős Cellulos sárga levélboríték czégyomással	2 70
244 CÜ. Cellulose. Igen erős Cellulos világos hamuszín levélboríték czégyomással	2 70
244 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélboríték czégyomással	2 70
144 BB. Legfinomabb fehér levélbor. czégyom.	3 60
46 BB. „ „ fehér okmány levélbor. czégyomással	4 50
46 P. Erős barna okmány levélboríték czégyomással	3 —

Egyéb nyomtatványokat is hasonló árban készítünk el.

Finom

Rumok, teák, és teasütemények, halak, sajtok, datolya, malagaszőlő, mogyoró, pergett és sejtes méz, — boszniai, bányai és bordói szilva. Kitiünő asztali-, peesenye-, csemege és gyógyborok. — Spanyol és francia csemege borok. Magyar és francia Pezsgők. — Magyar és francia Cognac és likörök. — Szerémi szilvórium, treneséni borovieska. — Különféle szalon-czukorkák és csokoládé Dessertek, valamint Karácsonyi cikkek óriási választékban. **Főzelékek, mint: szepességi és stokerani borsó és lencse, dió, lekvár, finom lengyel szárított gomba, stb. stb. kapható:**

KONTSEK GÉZÁ

előbb **GASZNER KÁROLY,**
főzser, és nagy és borkezeskedésben
Kocsuth (Csögléd-utca).

Uj árjegyzéket kívánatra bérmentve.

A földmívelőkészségi m. k. miniszterium felügyelete alatt a fő országos központi mintapincze pala ezek borainak forrástára.

Egy nagy üveg Rum és egy csomag finom kínai tea 1 frt.

Eszaki világhírű szilvórium főzde Bartholovich fia készítése. nyelnek kizárólagos forrástára.

Magos, direct birtokos. A központi mintapincze felügyelete alatt a fő országos központi mintapincze pala ezek borainak forrástára.

Legjobb kínai tea 1 frt.

Forrástára Debreczen. Minden-ütt kapható. — Minden-ütt kapható.

Első debreczeni
hímzőminta és
rajzműintézet.

Legszebb

NŐI RUHA-VARRODA.
Kitiünő munkaerő.

Karácsonyi kiállítás!

Olcso árak!

Kezdett, előrajzolt és kész

KÉZMUNKÁK BAKTÁRA

teljesen ujonnan berendezve.

Remek szövetek, selymek

EISLER IZIDOR

Báli és alkalmi toilletek
eredeti modellek után.

divat-áruháza és női divat-terme
Debreczen, a főposta mellett.

SZÖRME-ÁRUK,
nevezetesen: fehér és fekete
tibet és perzsa bőrök,
muffok, sapkák és gallérok.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.